

Imigrační politika EU

Listopad 2014

Faktory migrace

- Různá úroveň příjmů v jednotlivých státech
- Existence diaspor
- Přírodní katastrofy a konflikty

Pozitiva a negativa

- Přísun levné pracovní síly
- Přísun kvalifikované síly
- Možnost zaplnit i místa, která domácí nechtějí
- Přílišná závislost na pracovní síle zvenčí, hlavně v některých sektorech
- „Žárlivost“ domácí populace a xenofobní nálady

Vývoj migrační politiky

- Migrací ze zemí mimo EU se Společenství zabývalo jen okrajově
- Považováno za problém členských zemí
- Postupná proměna, dnes velmi aktivní politika na úrovni EU
- Základním zlomem odstraňování vnitřních hranic

Migrační vlny v Evropě

- Rekonstrukce Evropy a pracovní migrace (1945-1974)
- Sjednocování rodin (druhá polovina 70.let – konec 80.let)
- Nucená a nelegální migrace, nárůst počtu žadatelů o azyl (1989-1999)
- Návrat pracovní migrace, dočasná migrace (od 1999)

Fáze vývoje imigrační politiky v EU

- Počátky mezivládní spolupráce (druhá polovina 70. let – 1993)
- Institucionalizovaná mezivládní spolupráce (1993-1999)
- Komunitarizace migrační a azylové politiky (od 1999)
- Plná komunitarizace legální migrace (od 2009)

První fáze

- Ne na úrovni ES
- Často mezinárodní fóra i s omezeným počtem zainteresovaných členských států
- Výraznějším impulsem až Schengen

Druhá fáze (od 93)

- Proměna bezpečnostní situace – válka v Jugoslávii, migrace z východu
- Bezprecedentní nárůst žadatelů o azyl
- Vytvoření nepříliš koherentního rámce úpravy imigrace

Třetí fáze

- Amsterodamská smlouva, zásadní Tampere
- Důraz na spolupráci se zeměmi původu migrace
- Vízová politika jako nástroj účinnějšího řízení migrace

Čtvrtá fáze

- Od vstupu LS v platnost
- Plná komunitarizace v oblasti legální migrace
- Opatrný přístup ČS k návrhům Komise

Rezoluce Rady z roku 1994

- Dva dokumenty s výrazně restriktivním charakterem
- RR o omezení přijímání občan třetích zemí za účelem zaměstnání
- RR o omezení ... samostatné výdělečné činnosti
- Prioritou zajistit účinnost zaměstnávání pracovníků uvnitř EU

Návrh směrnice Rady z roku 2001

- Otevření se ekonomické migraci
- Neprošel pro odpor zejména Německa, nicméně znamenal signál obratu
- Kritéria pro zaměstnávání non-EU
- Místo není obsaženo občanem EU (též lidmi s trvalým pobytem)

Zelená kniha 2005

- Komise – Zelená kniha o přístupu EU k řízení ekonomické migrace
- Zajištění účinné migrační politiky
- Demografické ukazatele – mezi lety 2010-2030 přijde Unie o 20 milionů zaměstnaných osob
- Regiony soutěží o „nejlepší mozky“

Evropský pakt o migraci

- V roce 2008
- Hlavně tlak Francie
- Důraz výrazně kladen na boj proti nelegální migraci

Globální přístup k migraci

- 1) Koordinovaný a ucelený přístup k řízení migrace na národních úrovních
- 2) Zlepšení dostupnosti informací o zákonných možnostech vstupu na území EU
- 3) Zesílení boje proti nelegální migraci
- 4) Koherentní a transparentní politiky pro otevření trhu občanům třetích zemí v rámci ESZ
- 5) Integrace migračních otázek do vztahu se třetími zeměmi
- 6) Zajištění vývoje integračních politik

Problematické body

- Brain Drain
- Nedostatek pracovníků v EU
- Nedostatek legálních kanálů
- Nelegální migrace

Dnes

- Upřednostňování globálního přístupu k migraci – teritoriální a obsahové rozšiřování
- Cirkulární migrace
- Propojování migrace s rozvojem či lidskými právy
- Přesto stále převládá restriktivní přístup k migraci před proaktivním